

פרוטוקול מט. 14/ב
מישיבת ועדת הכלכלה
סיון ג' כ"ה בשבט תשי"ג - 10.2.53
בשעה 11.00

חברי הוועדה:

משתתפים:

- היו"ר מ. בנטוב
- י. אורי
- ב. אזניה
- ש. בז'רנו
- ש. לביא
- ע. מיטון
- ש. פרלשטיין
- א. כהן

סדר היום:

א. עקביא - מטעם רשות הפיתוח
ד"ר לוינטל - מטעם משרד המסחר והתעשייה

א. התקציב הטנהלי של רשות הפיתוח;

סדר היום:

ב. המשך הדיון על סקירת שר המסחר והתעשייה.

היו"ר מ. בנטוב:

פותח את הישיבה.
הסעיף הראשון בסדר היום - התקציב הטנהלי של רשות הפיתוח. בדיון הקודם אסרנו את התקציב האופרטיבי של רשות הפיתוח, והיום עלינו לאשר את התקציב הטנהלי של רשות הפיתוח.

לפי החלטת הוועדה בתקשה רשות הפיתוח

להביא בפנינו הצעת תקציב רימלי. מאחר שרוב הזמן עבר ונשארו עוד 2 חדשים עד תום שנת התקציב, רצינו לדעת מה הוצע ומה נחוץ באופן מעשי עד לגמר השנה.

מר עקביא:

במסגרת הפעולות הכספיות שלנו התקציב המינהלי הוא תקציב קטן מאוד. אני מקווה שהמנהל והתקציב המנהלי, לא בעטת את ההפרדה בין התקציב שלנו קודמים להן אופרטיביות - סלילת כבישים ופתוח, ויש פעולות מנהליות של המשרד ופעולות הקשר עם מכירת קרקעות. אבל למעשה הדברים קטורים זה בזה. אם, למשל, יש לנו תקציב לכבישים, זאת העבודה הזאת עושה מחלקת העבודות הצבוריות, אנו זקוקים למהנדס שלנו שיפקח על עבודות אלו. המהנדס הזה עולה לנו 2500-3000 לירות, אבל על ידי הבקורת שהוא עורך, הוא חוסך לנו יותר מ-3000 לירות. מחוץ לעבודות הנעשות על ידי המחלקה לעבודות צבוריות, יש כמה עבודות המבוצעות באופן ישיר על ידי קבלנים, וגם על זה אנו צריכים לפקח. אנו עוסקים בהעברת קרקעות לקק"ל. פעולת העברה בטוב היא בידי האפוסטרופוס. אבל בפוטנציה אנו מחזיקים את כל הכוח של האפוסטרופוס, כי בלעדיו אי אפשר למכור. אנו זקוקים ישרא למנהלי מפות, כי זוהי עבודה גדולה שמקיפה את כל סחי המדינה, ולכל חלק יש מפה. עבודה זו מתבטאת במליוני לירות שאנו צריכים לקבל מהק"ל עבור מכירת הקרקעות. במסגרת העברת המליון השני לקק"ל עוסק מספר אנשים שעושים את הערכות.

כל אלו הן פעולות מנהליות, אבל אין להפריד בינן לבין שאר הפעולות. כן יש לנו פעולות שוטפות - ל בדיקת בקשות ובטיקה אחרי מלוי התנאים. עבודה זו מצריכה מספר אנשים לא גדול. ההנהלה שלנו מצומצמת מאוד. הפעולה מתחלקת למחוזות, ועד כמה שאפשר נותנים את הסמכויות למחוזות. נוסף על כך יש לנו צורך באנשי משפט, כי כל חוזה מצריך ניסוח, סו"ט ובדיקת הפרטים. אנו זקוקים לעזרה טכסטית במשרד. כן ישנם כמה עובדים העוסקים בגביית שכר דירה בבאר שבע.

ועתה אני אריך להסביר מדוע נוצר מצב כזה שקבלנו פחות מהדרוש לנו. משרדנו לנו 80 אלף לירות ואנו מבקשים עוד 59 אלף לירות. עוד לפני שבכנסתי לתפקידי, הגיש גוריון תקציב לפי תקן העובדים שאושר. בינתיים הכניסו את התקציב שלנו לתקציב הכללי של המדינה, אם כי הוא איננו חלק מתקציב המדינה. ושם החליטו להשאיר את המצב כפי שהיה בשנה שעברה.

היו"ר ס. בנטוב:

זאת אומרת, פחות מ-70 עובדים?

מר עקביא:

כן, 49 איש בלבד. למעשה לא קבלנו שום הודעה בענין זה. תקציב זה הוגש על ידי מר גוריון ומר קפלן הסנוח, ואנו קראנו על כך בחוק התקציב. המסונה על התקציבים קבע זאת לפי המצב הקודם.

ש. פרלשטיין:

אם הוחלט בממשלה שהתקן יהיה 49 עובדים, למי יש רשות לצאת ממסגרת זו ולקבל עובדים נוספים?

מר עקביא:

אנו עובדים לפי אסורים - אם כי החוק אינו מחייב אותנו - של נציבות המנגנון והמסונה על התקציבים, וטביהם המליצו לתת את התוספת שאנו ביקשנו. כאשר יחליטו לרכז את הענינים, יוסיפו לנו עובדים, אבל זאת תהיה העברת תפקידים. אם קבלנו את באר שבע, היינו צריכים לקבל 3 פקידים שעבדו בבאר שבע; אם קבלנו את איזור התעשייה בירושלים, קבלנו פקידים נוספים, אבל זה על חשבון הפחתת עובדים של האפוסטרופוס. נציבות המנגנון אשרה את התקן הזה לפני התחלת שנת הכספים הבוכחית, וזה עבר למסונה על התקציבים. רק היום קבלתי הודעה במכתב, שבהצעת התקציב הנוסף הוסיפו לנו סכום מסויים. אבל אני שוב מצטער לומר כי אנו לא ידענו שזה הולך לתקציב הרגיל, כי דובר על כך שלרשות הפיתוח יש פרוצדורה מיוחדת. הפרוצדורה היחידה ביחס לתקציב נוסף לרשות הפיתוח, זוהי המלצה של ועדת הכלכלה ואשרר ועדת הכספים. לכן תוספת זו אינה נכונה ואני מבקש להתעלם ממנה.

במסגרת 75 מנשים עובדים מצלנו - 70 שהיו לנו ו-5 שעברו אלינו-נדמה לי, שאנו עובדים בצורה די יעילה.

היו"ר מ. בנטוב:

בחוק רשות הפיתוח נאמר: "תקציב רשות הפיתוח יקבע על פי חוק של הכנסת. רשות הפיתוח לא תוציא כל הוצאה, לא תקבל עליה כל התחייבות כספית, אלא אם הייתה להוצאה או להתחייבות, הקצבה מתאימה בתקציב שבקבע כך או אחר לפי הסלצת ועדת הכלכלה על ידי ועדת הכספים של הכנסת. זאת אומרת שהפרוצדורה היא כפולה, והתוספת שהוכנסה בהצעת התקציב הנוספת, היא חוקית בהחלט.

מר עקביא:

הפרוצדורה החוקית היא - וזה לפי הפירוש של היועץ המשפטי - שאם פעם אחת נקבע תקציב, אנו יכולים לקבל תוספת רק על ידי הסלצת ועדת הכלכלה ואשר ועדת הכספים. והיות ופעם אחת אושר על ידי הכנסת תקציב של 80 מלף לירות, התוספת הזאת יכולה להתקבל רק בדרך זו.

מ. כהן:

אני חושב, שהצד הנאצי הוא בסדר פחות או יותר, כי לא מדובר על כך שאיזה משרד מטלטל יתן את ההוצאות שרשות הפיתוח זקוקה להן. אם זה היה כך, היה צורך בחוק מיוחד של הכנסת, כיוון שרשות הפיתוח לוקחת את זה מהכנסותיה, יש צורך בפרוצדורה של שתי ועדות הכנסת, ועדת הכלכלה וועדת הכספים.

ברצוני לומר שאינני גורס את הטיטה הזו של הבלעת ההוצאות הארבוניות בתוך התקציב הכללי העסקי של רשות הפיתוח. כאן צריכה להיות הפרדה ברורה בין הוצאות המנהלון והספול במנגנון לבין הספול בבעיות כלליות שרשות הפיתוח עושה.

ש. פרלשטיין:

בראם לי שאיננו יכולים לדון בהצעת מר עקביא על סכום העולה על סכום שהממשלה הגישה לכנסת. התוספת לתקציב הכללי - שבה ישנה גם תוספת לרשות הפיתוח - עברה קריאה ראשונה בכנסת והועברה לוועדת הכספים. אני מניח, כי לפי החוק, ועדת הכספים צריכה להעביר את השאלה הזו לדיון בוועדת הכלכלה.

ש. בז'רנו:

לא

ש. פרלשטיין:

אם כן, אינני יודע במה אנו דנים.

היו"ר מ. בנטוב:

במידה שתקציב רשות הפיתוח מוקצב על פי חוק הכנסת - וכל תקציב נקרא חוק הכנסת - אין צורך בדיון על כך בוועדת הכלכלה. דנים בזה כפי שדנים בכל שאר התקציבים, כך שהענין הזה לא יחזור אלינו. במידה שרשות הפיתוח מבקשת תקציב שלא דרך מליאת הכנסת, שלא כחלק של התקציב הכללי, לוועדת הכספים יש רשות להקציב סכומים נוספים, במידה שזה נוגע לרשות הפיתוח, אך אינה יכולה לעשות זאת מבלי הסלצת ועדת הכלכלה.

הוגש לנו תקציב על פי הפרוצדורה הראשונה. אנו יכולים לדון על כך ולהתעלם מהתוספת. אם איננו רוצים להתעלם מהתוספת, עלינו לדון רק בתוספת של 9,500 ל"מ. מכיוון שתקציב זה הוגש לנו, ואני מניח שועדת הכספים תרצה להתחשב בהמלצה שלנו, לא הייתי מציע שנכנסונויים בדיונים שלנו בגלל זה שהוכנסה תוספת לרשות הפיתוח בתוספת לתקציב שהממשלה הגישה.

ש. בז'רנו:

אני מציע להפסיק את הדיון בענין זה, כי למעשה רוב התקציב הוצע וגם מהטעם הפורמלי שתקציב זה הוכנס לתוספת הכללית והועבר לוועדת הכספים.

איננו יכולים אלא להביע שאלה לרשות הפיתוח, שלטנת הכספים הבאה
יגישו לנו עד כמה שאפר בזמן את תקציב הרשות הפיתוח, כדי שנוכל לערוך
עליו דיון סקירה.

מר עקביא: ברצוני לומר לחבר הכנסת אדוב כהן, שאיננו
רוצים להבליע את הוצאות המנהליות.
כאשר נגיש את התקציב לשנת הכספים הבאה, ואני מקווה שזה ייעשה בזמן,
נציין מה הן העבודות שאנו עושים וכמה אנשים עוסקים בזה.

היו"ר מ. בנטוב: ישנה הצעה לאשר את התוספת המבוקשת
על ידי רשות הפיתוח.

י. אורי: אינני רואה עניין באי-אשור ההחלפה הזאת.
אבל השאלה היא, אם היא נכונה או לא.
אני מציע, שהיו"ר יפגש עם היו"ר ועדת הכספים ויברר איתו אם יש צורך
בהחלפת ועדת הכלכלה.

היו"ר מ. בנטוב: אני מוכן לקבל את ההצעה הזאת.

בהצעה המפורטת שהגשתי לנו אני רואה,
שבמשך 9 חודשים הוציאו 88 אלף לירות,
זאת אומרת, קרוב ל-10 אלפים לירות לחודש, ול-3 החודשים הנוותרים יש
תקציב של 51 לירות, כלומר, 17 אלף לירות לחודש. יוצא אפוא שהכוונה
היא להוציא 7000 לירות לחודש יותר.

מר עקביא: זה מורכב מהתחייבויות שנעשו כבר אבל
לא יכולנו לשלם אותן.

היו"ר מ. בנטוב: העניין הוא בזה שנעשו התחייבויות ללא
אשור.

מר עקביא: את התקציב הגשנו לוועדת הכספים עוד ביוני
1952.

היו"ר מ. בנטוב: למה לא הגשתי לנו את התקציב?

מר עקביא: זו הייתה שגיאה שלנו. ועדת הכספים דחתה
את הדיון בתקציב עד אחרי הפגרה. ואחר
כך באתי מיד לוועדת הכלכלה.

היו"ר מ. בנטוב: יתכן שנמחל לכם את שגיאתכם לגבי השנה
קודמת אם תגישו לנו את התקציב לשנת
הכספים הבאה במועד הנכון ולזה לא נותרו לכם אלא 3 שבועות בלבד.

האפוסטרופוס על נכסי נפקדים היה רוצה
להופיע בפני הוועדה ולמסור לנו סקירה על פעולותיו. בזמנו קבלנו החלטה
שמוצע לנו הצעה כיצד לחסל את הכפילות בין שתי הרשויות, רשות הפיתוח
והאפוסטרופוס על נכסי נפקדים. אני שבבששנית את מר עקביא שיציע לנו
הצעה, או מוסכמת על ידי הממשלה, או מצד רשות הפיתוח ביחס לכך. במקרה
שתבוא הצעה כזו מצדכם, בזמין אתכם ואת האפוסטרופוס ונברר את העניין.

ההצעה בתקבלה

היו"ר מ. בנטוב: בזה סיימנו את הדיון בתקציב רשות הפיתוח.
לפי סדר היום היינו צריכים להמשיך בדיון
על סקירת שר המסחר והתעשייה. שר המסחר והתעשייה צריך היה לבוא בשעה 12,
אך קבלתי הודעה, שלרגל ישיבה דחופה של הממשלה השר לא יוכל לבוא.

על כן אוסדת סאלה, אם נמשיך את הדיון בנוכחות ד"ר לוינטל, או נדחה את המסך הדיון לישיבה אחרת, בה יהיה נוכח שר המסחר והתעשייה. אני חושב, שבטלב הנוכחי הכרחי שהשר יהיה נוכח בדיון. על כן אני מציע, שהיום נכנס את הישיבה בשעת המליאה, לאחר הודעת ראש הממשלה.

ד"ר לוינטל:

אם סותר להוסיף בשם שר המסחר והתעשייה, הרי השר בקט, אם זה אפשרי, לדחות את הדיון. יחד עם זאת ביקש, כי במידת הצורך אענה על שאלות, ואני מוכן לעשות זאת, אבל ברור שרק השר יכול לקבוע שבויים. השר מבקש לדחות הדיון לשבוע הבא.

י. אורי:

אני בני חושב שאפשר לקיים את הישיבה בזמן ישיבת הכנסת, ואני מציע לדחות את הישיבה לשבוע הבא.

היו"ר ס. בנטוב:

אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר הכנסת אורי.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת אורי - נ ת ק ב ל ה

היו"ר ס. בנטוב:

המסך הדיון על הודעת שר המסחר והתעשייה יתקיים אפוא בשבוע הבא.

הישיבה ננעלה בשעה 12.30